

NE naš čas

14. novembra 1975 - I. XI. - št. 44 (303) - cena 2 din
Glavni in odgovorni urednik Ljuba Naraks

Na Koroškem združena zdravstvena, bolnišnična in lekarniška dejavnost

Tudi v občinah koroške regije je stekla akcija za povezovanje zdravstvene, bolnišnične in lekarniške službe v novo sestavljeno organizacijo združenega dela. Zdaj pripravljajo gradivo. omeniti pa velja, da so lekarne iz Mislinjske, Dravske in Mežiške doline že tik pred združitvijo, tako da se bodo zraven Splošne bolnišnice Slovenj Gradec in Koroškega zdravstvenega doma Ravne na Koroškem vključile v novo sestavljeno organizacijo združenega dela po vsej verjetnosti kot organizacija združenega dela. Na Koroškem poudarjajo, da se bo nova sestavljena organizacija združenega dela zdravstvenih, bolnišničnih in lekarniških delovnih skupnosti povezovala tudi širše.

Rudarji: do dneva republike 3.900.000 ton premoga

Pred velenjskimi rudarji stoji izredno zahtevna naloga: sklenili so, da bodo osnovni letni delovni načrt, ki predvideva proizvodnjo 3.900.000 ton lignita, izpolnili že do dneva republike. Čeprav je do konca meseca le še štirinajst dni, so rudarji trdno prepričani, da bodo sprejeto nalogo uresničili. „Nikoli nismo klonili in tudi tokrat ne bomo“. Te besede je v teh dneh največkrat slišati med njimi. Še več! Celo napovedujejo, da bodo načrtovano celotno letno proizvodnjo 4.150.000 ton celo presegli. To pa bo njihov največji prispevek k stabilizaciji, prazniku republike in seveda jubileju osvoboditve naše domovine.

Priprave na letne skupščine sindikata

V velenjski občini so se že začele priprave na letne skupščine osnovnih organizacij sindikata. Na skupščinah, ki naj bi bile opravljene do 15. januarja prihodnje leto, bodo člani sindikata ocenili dejavnost osnovnih organizacij v preteklem letu, določili letni delovni načrt osnovne organizacije sindikata in sprejeli finančni načrt za prihodnje leto ter obravnavali druga pomembna vprašanja.

Glede na to, da so letne skupščine enotna, vseslovenska naloga, so občinski odbori sindikata pripravili enoten rokovnik poteka priprav.

V preteklem ter v tem tednu so bili instruktorski sestanki za vse predsednike OOS, predsednike konferenc ter za tajnike OOS. Na teh sestankih so obravnavali vsebinske in organizacijske priprave na skupščine. V tem tednu so se sešli tudi člani občinskih sindikalnih vodstev. Na sestanku so se pogovorili o tem, kako naj bi se vključili v akcijo in pomagali pri organizaciji letnih skupščin.

Do 20. novembra morajo biti seje izvršnih odborov OOS, na katerih bodo razdelili naloge posameznim članom izvršnega odbora za pripravo skupščine. Takšen sestanek je nujen zato, ker se je doslej često dogajalo, da je bil v glavnem predsednik tisti, ki je nosil glavno breme priprav.

O tem, kako naj bi potekale letne skupščine, morajo člani izvršnih odborov obvestiti tudi samoupravne organe oziroma vodstva osnovnih organizacij zveze komunistov, socialistične mladine, v zvezi s tem pa se bodo predvidoma sestali tudi s političnim aktivom TOZD ali delovne organizacije.

Do 25. novembra naj bi bile na ravni TOZD in delovne organizacije konference OOS, na katerih se bodo dogovorili, kako bodo pomagali osnovnim organizacijam pri pripravah na skupščine.

Na sejah izvršnih odborov sindikata, ki so predvidene do 30. novembra, pa bodo člani pregledali potek priprav na skupščino ter že določili njen datum pa tudi kraj. Do 30. novembra morajo biti opravljeni sestanki sindikalnih skupin, na katerih se bodo člani dogovorili o problematiki, o kateri naj bi spregovorili na letni skupščini.

Kot smo že v uvodu omenili, bodo osnovne organizacije sindikata na letnih skupščinah sprejele tudi letni delovni načrt. Iz tega poročila mora biti tudi razvidno, katere naloge, ki izhajajo iz sklepov 8. kongresa ZSS, delovnega programa občinskega sveta in občinskega odbora, so bile že uresničene in katere bodo morali še uresničiti v prihodnjem letu. Še zlasti pa morajo osnovne organizacije pri sestavi letnega delovnega načrta upoštevati, kako poteka uresničevanje ustavne vsebine samoupravljanja in gospodarska stabilizacija. Letni delovni načrti morajo vsebovati tudi za sindikate izredne pomembne naloge, med njimi uresničevanje pogojev za delovanje delegacij in delegatov, vključevanje v ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, sodelovanje pri družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju, skrb za socialno varnost in zaščito delavcev, stanovanjska vprašanja, letni oddih in rekreacija. Da pa bodo lahko letni delovni načrt čim bolj uresničili, morajo biti natančno določene naloge, njihovi nosilci in seveda roki, do kdaj je treba posamezno nalogo uresničiti.

● V STARI VASI USTANOVILI

Mladinsko orga- nizacijo

Za združenjem borcev NOV so v krajevni skupnosti Velenje-Stara vas ustanovili še osnovno organizacijo Zveze socialistične mladine. Tako je pred zaključkom akcija za oblikovanje osnovnih družbenopolitičnih oziroma družbenih organizacij v Stari vasi. Ustanovili bodo še aktiv članov ZRVS.

Predsednik nove osnovne organizacije ZSMS Velenje - Stara vas je Drago Ribič, podpredsednik Janez Hren, sekretar Boža Meh, člana pa Boža Hliš in Borut Vidmar.

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

Komentar tedna

V prenekateri slovenski občini so že poslali v javno razpravo programska izhodišča samoupravnih interesnih skupnosti za prihodnje leto. V predlogih programov je zapisano vse tisto, kar je potrebno storiti prihodnje leto na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, socialnega skrbstva itd. Seveda je prav, da so naše želje pri tem realne, da so torej popolnoma usklajene z zmožnostmi združenega dela, da so predvsem - uresničljive. Zato bo potrebno trezno premisliti, kje je potreben nov vrtec, kje šola ali nov kulturni dom, knjižnica...

Vendar to sploh ni tisto, kar smo se vam namenili povedati. Hočemo namreč reči, da izhodiščni programi interesnih skupnosti nikakor niso le stvar zbora izvajalcev, kakor popularno pravimo tudi šolnikom, kulturnim delavcem, zdravnikom in še nekaterim. Do teh programov se bodo morali odločiti tudi neposredni uporabniki v združenem delu, skratka tisti, ki bodo prispevali sredstva za realizacijo programov, ki bodo torej izvajalcem zaupali uresničitev skupno dogovorjenih obvez.

»ZRCALO«

Nekoliko poenostavljamo. Vse verjetno le ni tako preprosto, toda vsaj v bistvu drži, da se moramo v javni razpravi kar se da odločno izjasniti o ponujenih programskih izhodiščih za prihodnje leto. Tudi in predvsem zaradi tega, ker bomo izvajanje teh programov plačevali iz svojega žepa. Tako pa je tudi prav. Nič več - ali pa zelo malo - bo intervenirala „občinska blagajna“ v klasičnem smislu. To je konec koncev tudi princip novega ustavnega duha, ki zahteva, da naj delavci in občani neposredno odločajo o svojem delu in o tem, kam bodo vlagali svoja sredstva.

Torej se v interesnih skupnostih prek svojih delegatov neposredno dogovarjamo tudi o rasti našega osebnega in družbenega standarda. Takšno dogovarjanje pa je izraz samoupravne demokracije in ta bo toliko bolj prisotna v vsakdanjem življenju, kolikor bolj bomo spoštovali njene pogoje in značilnosti. Pri teh ima posebno mesto javna razprava, ki jo bosta tokrat vodila Socialistična zveza in Zveza sindikatov. V javni razpravi moramo sodelovati vsi. Beseda je namreč o nas in naših hotenjih. In če na koncu ne bo vse tako, kot smo si želeli, hkrati pa ne bi sodelovali v razpravi, ne krivimo zrcala, če nam bo pokazal izkrivljen obraz...

MILAN MEDEN

ODPRLI SMO NOVI PRODAJALNI

DEKOR na Šaleški 22

kjer nudimo veliko izbiro vseh dekorativnih pripomočkov za stanovanje

trg zelenjava

na Foitovi 6

s pestro izbiro sadja, zelenjave in pijač

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO

● Podpisana pogodba z Italijo – nove možnosti sosedskega sodelovanja

Najpomembnejša zunanje-politična novica tedna je prišla V ponedeljek zvečer iz majnega italijanskega kraja Monte Santopietro ad Osimo pri Auconi, kjer sta podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić ter italijanski zunanji minister Mariano Rumor v imenu svojih vlad podpisala pogodbo o dokončni ureditvi nekaterih obmejnih in drugih vprašanj iz odnosov med obema državama.

Z uveljavitvijo te pogodbe preneha v odnosih med Jugoslavijo in Italijo veljati londonski memorandum o soglasju z dne 5. oktobra 1954 s svojimi prilogami.

Hkrati preneha veljati tudi posebni statut, priložen londonski spomenici o soglasju, ki se nanaša na manjšine, zato vsaka od dveh strani izjavlja, da bo obdržala v veljavi notranje ukrepe, ki so bili že sprejeti pri uveljavljanju omenjenega statuta in zagotovila v okviru svojega notranjega prava, da varstvo manjšin ostane na ravni, predvideni v določilih posebnega statuta.

● Urejanje meje

Prvi člen pogodbe ureja del meje med obema državama, ki kot takšen v mirovni pogodbi z Italijo z dne 10. februarja 1947 ni označen. Ta del meje je opisan v prilogi I in vrisan na zemljevidu v prilogi II te pogodbe.

Drugi člen ureja mejo med državama v Tržaškem zalivu, kar je opisano v prilogi III in vrisano na zemljevidu v prilogi IV.

Obe strani sta s to pogodbo dosegli soglasje tudi o ureditvi vprašanja državljanstva kakor tudi soglasje, da bosta v čim krajšem času sklenili sporazum o odškodnini za ljudi, ki pripadajo manjšinam, ki pa so na podlagi te pogodbe pridobili pravico do preselitve pod pogoji, predvidenimi v izmenjenih pismih v prilogi pogodbe.

Vladi obeh dežel se bosta o tem začeli pogajati v dveh mesecih po uveljavitvi te pogodbe. Italija in Jugoslavija bosta čimprej sklenili tudi sporazum o preostalih vprašanjih s področja socialnega zavarovanja in pokojnin za ljudi, omenjenih v 3. členu te pogodbe.

● Pospeševanje ekonomskega sodelovanja

Obe državi, pravi pogodba, potrjujeta svojo odločenost, da bosta še naprej pospeševali medsebojno ekonomsko sodelovanje, pri čemer bosta gledali zlasti na zboljšanje življenjskih pogojev obmejnih prebivalcev obeh držav. V ta namen sta obe strani tudi sklenili sporazum o pospeševanju gospodarskega sodelovanja.

Italija in Jugoslavija s pogodbo potrjujeta privrženost načelu kar največjega možnega varstva pripadnikov manjšin, ki izvira iz njenih ustav in njunega notranjega prava in ki ga vsaka stran uresničuje po avtonomni poti, upoštevajoč načela Ustanovne listine OZN in druge mednarodne dokumente o pravicah človeka. Obe strani želita s to pogodbo izraziti skupni namen, da v obojestranskem interesu razširjata sedanje dobre sosedske odnose in miroljubno sodelovanje, prepričani, da bo to prispevalo k okrepitvi miru in varnosti v Evropi.

● Industrijska cona

Obe strani sta se v želji, da bi izboljšali medsebojno gospodarsko in tehnično sodelovanje, zlasti pa izboljšali življenjske razmere obmejnega prebivalstva obeh držav, sporazumeli o ustanovitvi svobodne industrijske cone, ki bo obsegala zemljišča na območju vsake od obeh strani, podpisnic pogodbe.

O svobodni industrijski coni, ki pomeni izraz želje obeh strani prispevati k industrijskemu razvoju Trsta in obmejnih krajev obeh dežel ter s tem povečati možnosti za zaposlovanje prebivalstva teh območij, govori poseben protokol tega sporazuma.

...IN DOMOVINI

DIPLOMANTI – Od 1. januarja do 30. junija letos je na vseh visokošolskih ustanovah diplomiralo 20.040 študentov, od tega 7201 izredni študent. V primerjavi s istim obdobjem lani se je število diplomiranih povečalo za 566. Med tistimi, ki so dobili fakultetne diplome, je največ tehnikov, in sicer 2832, ekonomistov in pravnikov je 1299, filozofov 915, zdravnikov pa 779.

BAZEN – V zavodu za zdravljenje srčnih in revmatičnih obolenj v Niški Banji so odprli verjetno najsodobnejši bazen z mineralno vodo v Jugoslaviji. Bazen polnijo naravnost iz vreleca, ki ima temperaturo človeškega telesa, to je 36,5 stopinj. Vrelec je tako močan, da bi lahko naenkrat polnil deset takih bazenov.

GIMNAZIJA – V Ljubljani je bila odprta prva slovenska vojaška gimnazija, ki je za podobni gimnaziji v Mostarju, Zagrebu in Beogradu četrta vojaška gimnazija v Jugoslaviji. V novi gimnaziji, ki je opremljena z najsodobnejšimi učilnicami in učili je za zdaj 150 dijakov, ki imajo vse zastoj: od knjig in učnih pripomočkov do obleke, zobne krtačke in podobno. Po-

leg tega pa dobijo dijaki tudi mesečno žepnino od 110 do 230 dinarjev.

PLOŠČAD – Te dni so začeli 17 milj od rta Platamon pri Budvi postavljati ploščad Huricane, ki je last ameriške družbe Odeco. S te ploščadi bodo začeli vrtati v morisko dno in iskati nafto po južnem Jadranu. Vrtnice bodo globoke od 3000 do 5000 metrov. Do te globine bodo svedrli segli v približno 100 dneh. Če nafte ne bo, bodo ploščad predstavili drugam, v južnem Jadranu iščeta nafto TOZD Jugopetrol – Adriatic iz kotorskega Jugopetrola in ameriška družba Odeco.

ANKETA – Ljubljanska banka je anketirala 40 organizacij združenega dela, ki so izvozniki in uvozniki iz držav v razvoju. Anketa je pokazala nekatere zanimive rezultate. Vrednost uvoza je na primer dvakrat večja kot vrednost izvoza (942.799.000 proti 379.334.000 din). Uvažamo predvsem surovine in repromaterial, kar predstavlja 72 odstotkov, ter blago široke potrošnje, ki v strukturi uvoza predstavlja 28 odstotkov. Pri izvozu pa predstavljajo surovine 45 odstotkov, blago široke potrošnje pa 43 odstotkov.

● REKLI SO TE DNI:

Josip Broz Tito: – Ubiramo svojo pot, izgrajujemo novo, socialistično Jugoslavijo, ki je danes na svetu za zgled, kako lahko številne narodnosti enotno delajo in krepijo svojo socialistično skupnost.

Andrej Marinc, predsednik izvršnega sveta skupščine SRS: – Vse, kar smo dosegli, je rezultat zavestne in organizirane akcije delovnih ljudi, komunistov in drugih naprednih sil v naši družbi in od naše enotnosti ter povezanosti je odvisna tudi uresničitev prihodnjih jasno opredeljenih ciljev.

Franc Setinc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS: – Samoupravljanje je pri nas način razpletanja družbenih protislovij. Bojujemo se torej za socializem in njegov demokratični napredek po poti samoupravljanja. Temu pravimo samoupravni socializem, da bi tudi na zunaj pokazali na avtohtonost naše poti v socializem, na to, da gradimo socializem na svojih tleh, suvereno, neodvisno, takšen socializem, kakršen ustreza našim zgodovinskim okoliščinam in potrebam, torej – po lastni smeri.

Ocenili gospodarska gibanja

Delegati vseh treh zborov mozirske občinske skupščine so se sešli v sredo, 5. novembra, na skupno sejo, na kateri so med drugim ocenili tekoča gospodarska gibanja in uresničevanje nalog iz resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju njihove občine ter spregovorili o neposrednih nalogah v prihodnjem letu.

Organizacije združenega dela s področja gospodarstva občine so v prvih šestih mesecih letos ustvarile 484.337.000 celotnega dohodka. To je za 40 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Dosežena rast celotnega dohodka je za 4 odstotke večja od republiškega poprečja in za tri od poprečja občin celjske regije. Porabljena sredstva so v tem obdobju porasla za 39 odstotkov enako kot v celjski regiji, torej za odstotek manj kot celotni dohodek, medtem ko so v republiki za dva odstotka višja kot celotni dohodek.

Razmeroma ugodni so rezultati pri družbenem proizvodu in dohodku. Dohodek je porasel za 42 odstotkov. Iz tega sledi, da je rast dohodka za dva odstotka večja kot rast celotnega dohodka. V Sloveniji na primer rast dohodka zaostaja za rastjo celotnega dohodka za osem odstotkov, v celjski regiji pa za sedem. Družbeni proizvod pa je porasel za 41 odstotkov. Dokaj zavirljiv uspeh so v mozirski občini dosegli na področju produktivnosti. V primerjavi s prvim polletjem lani je porasla za 34 odstotkov, v republiki za 22, na območju celjske regije pa za 23.

Gospodarstvo mozirske občine pa še vedno pesti nelikvidnost. V nadaljevanju seje so delegati mozirske občinske skupščine obravnavali tudi poročilo o doseženih dohodkih, sprejeli predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine za letos, predlog odloka o določitvi kmetij po zakonu o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih gospodarstev. Poslušali so informacijo o gradnji vodovoda Letoš in ceni vode, poročilo o pokopališčih in grobovih NOV in spominskih obeležjih ter njihovem vzdrževanju. Razpravo o predlogu odloka o določitvi matičnih območij in pripadajočih naselij, za katere se na enem mestu sklepa zakonska veza, pa so preložili na naslednjo sejo.

Varnostniki so si ogledali proizvodnjo keramičnih ploščic

Varnostniki v Gorenju

Pred dnevi se je zbralo v tovarni keramičnih ploščic „Gorenje“ več kot štirideset varnostnih inženirjev in tehnikov, na posvet in občni zbor društva varnostnih inženirjev in tehnikov, ki vključuje strokovne delavce s področja varstva pri delu iz vseh delovnih organizacij celjske regije.

Varnostniki so si ogledali plinsko postajo ter proizvodnjo keramičnih ploščic. O urejanju nekaterih področij varstva pri delu v skladu z novo zakonodajo, pa sta spregovorila republiška inšpektorja dela Jernej Mlakar in Vladimir Drusany.

Slušatelji politične šole na pogovoru s predstavniki RSC

Ekскурzija politične šole

Prejšnji teden so si slušatelji srednje politične šole ogledali jamo Rudarskega šolskega centra, oddelek rudarski praktični pouk v Velenju. Ekскурzijo je organizirala osnovna organizacija zveze socialistične mladine RSC, rudarski praktični pouk.

Po ogledu jame se je po trideset slušateljev sestalo s predstavniki vodstva podjetja in družbenopolitičnih organizacij na razgovor o obraževanju mladih rudarjev in o problematiki kadrovanja v proizvodnji pridobivanja premoga.

Slušateljem politične šole je bil obisk med dijaki rudarji prijetna osvežitev od naporenega študija in praktična izkušnja obnemem.

ERA odprla novi prodajalni

Trgovska in proizvodna organizacija združenega dela ERA Velenje je odprla v soboto, 8. novembra, dve novi prodajalni, ki pa sta razširjena prostora Sodobne opreme in prodajalne Trg.

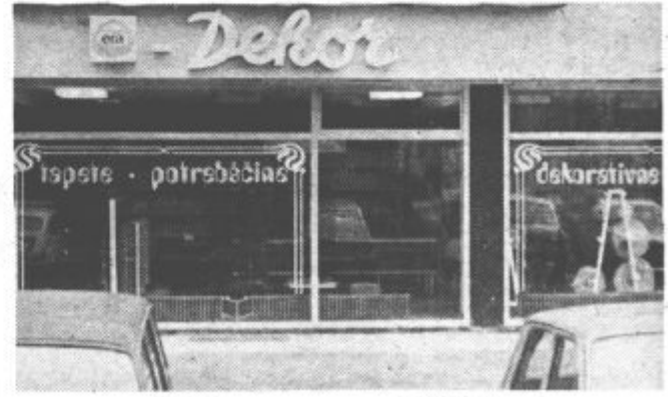
V Velenju smo rabili sodobnejšo prodajo zelenjave. Tej potrebi je podjetje ugodilo z ukinitvijo poslovne enote Gorenje – detajl na Foitovi 6 in v njej uredilo sodobno prodajalno, v kateri lahko potrošniki dobijo: sveže sadje in zelenjavo, konzervirano sadje, suho in južno sadje, brezalkoholne in alkoholne pijače ter kis in olje. Odprli pa so tudi

novo prodajalno na Šaleški 22 – DEKOR. Tu bodo potrošniki lahko dobili: talne obloge, tekače, zidne tapete, karnise in pripadajoči material, podne, stenske in stropne elemente, predpražnike, kozmetiko za nego stanovanjske dekorative, zavese, posteljno konfekcijo, pohištveno blago in čipke.

Kolektiva obeh enot zagotavlja, da bosta enoti vedno dobro založeni, prisluhnili bosta željam potrošnikov, zagotavljata pa tudi hitro in sodobno postrežbo.

Prodajalna Trg – zelenjava ob otvoritvi

Sodobna oprema – oddelek Dekor

Zadano nalogo bomo izpolnili

Dan republike, 29. november, bodo velenjski rudarji proslavili na svoj način. Zadali so si namreč zahtevno nalogo, da bodo osnovni letni načrt izpolnili še v tem mesecu. To pa pomeni, da morajo v najstih mesecih letošnjega leta nakopati 3.900.000 ton premoga. Tako stoji pred rudarji izredno zahtevna naloga, vendar pa lahko upravičeno zapišemo, da med njimi ni nikogar, ki bi podvomil, da njihova akcija ne bo uspela.

Kako dobiti manjkajoči denar?

„Po ocenitvi znaša vrednost noš oziroma fundusa, ki ga ima Saleška folklorna skupina, okrog 100 starih milijonov dinarjev.“ smo lahko slišali na rednem občnem zboru Saleške folklorne skupine, ki je bil v petek, 7. tega meseca. „Seveda pa je ta ocena relativna, ker vemo, da je vrednost noš vsako leto večja, zlasti zaradi tega, ker je vse manj kmečkih domačij, kjer se hranijo ta stara oblačila.“ Prav za-

imeli dohodkov v petih letih obstoja, dovolj pove.

Iz poročila, ki ga je na skupščini prebral dosedanji predsednik Janez Krašovec, je razvidno, da so folklorne plesne vsako leto bolj priljubljeni med mladimi. V nekaj več kot štirih letih je članstvo v Saleški folklorni skupini naraslo na 111. Najmlajša skupina, ki je začela letos delovati, ima 32 članov, srednja 22, starejša pa 21. Poleg tega so v skupino vključeni tudi tamburaši (11) članov, drugi glasbeni solisti – 6 in glasbeni podmladek – 13 članov. Za strokovno delo pa skrbi šest članov.

Skupina se tudi lahko pohvali, da je bila v pretekli sezoni programsko več kot uspešna, saj so namesto dveh predvidenih plesnih točk, naštevali tri. Če k temu dodamo še sedem plesnih spletoev od prej, potem obsega sedaj njihov program plesne skoraj iz vseh jugoslovanskih pokrajin. Z območja Slovenije tako sedaj člani Saleške folklorne skupine obvladajo štajerske, gorenjske in belokrajske plesne, iz Panonije plesne iz Slavonije, Posavine in Bunjevačke plesne, z moravskega območja splet plesov iz Srbije in Sopsko oro ter z dinarskega območja starobosansko kolo in kolo iz Ražanca. V zadnji sezoni so na novo osvojili plesne iz Posavine, Srbije in Ražanca, obogatili pa štajerske.

Na skupščini so sprejeli tudi program za prihodnje leto. Tudi v prihodnje bodo vso skrb posvečali šolanju kadrov, nadaljnji krepitvi skupine tako na plesnem kot na glasbenem področju, strokovnemu vodstvu krožkov na osnovnih šolah, koncertnemu delovanju v občini. Še naprej bodo sodelovali z zamejstvom in pobratnimi mesti. Kot je znano, so prav velenjski folkloristi prihodnje leto organizatorji srečanja skupin Abrašević iz Vrnjačke Banje in Bunjevačko kolo iz Subotice. Že sedaj pa razmišljajo tudi o tem, da bi to sodelovanje razširili še na podobno skupino iz splitske občine, s katero se je Velenje pred nedavnimi pobratilo.

Na koncu so izvolili tudi novi 11-članski odbor, za novo predsednico pa Nevo Trampuš.

Neva Trampuš, nova predsednica Saleške folklorne skupine

radi tega se skorajda ne moremo strinjati s sklepom, ki so ga člani sprejeli na zboru, pa čeprav ga bodo uresničili le v primeru, če drugega izhoda ne bodo našli. Za kaj gre?

Iz blagajniškega poročila sledi, da ima skupina za nekaj več kot pet starih milijonov neplačanih računov. V letošnjem letu je namreč skupina precej povečala svojo materialno osnovo, zaradi česar jim je zmanjkalo denarja za redno delo, posledica tega pa je zadolžitev. Ker za zdaj sami ne vidijo, oziroma ne vedo, kje bodo dobili manjkajoči denar (s prošnjo se bodo obrnili tudi na občinsko kulturno skupnost) je skupščina pooblastila novoizvoljeni odbor, da lahko del oblačil v najslabšem primeru proda. Prepričani pa smo, da Saleški folklorni skupini tega ne bo treba storiti in da bodo našli pot, kako dobiti manjkajoči denar, kajti podatek, da je njihov fundus vreden več kot pa so

„Ko smo šli v boj za doseg tolikšnega števila ton, smo imeli v mislih več razlogov.“ je dejal direktor za rudarstvo na REK Slavko Janežič pred dnevi. „Vsekakor je bil najpomembnejši stabilizacija. Zavedamo se, da je naš največji prispevek k stabilizaciji prav večja produktivnost oziroma večja proizvodnja. Prav tako pa naj bi bila tolikšna tonaža naš prispevek 30-letnici osvoboditve.“

Ko ta misel niti ni bila še dobro izrečena, je že prišel odmev od samih delavcev, da je treba storiti vse potrebno, da bomo dosegli osnovni plan do dneva republike.“

Ko so se velenjski rudarji odločili za to izredno zahtevno nalogo, je njihova skupna proizvodnja znašala 2.989.600 ton, na dan pa so nakopali 13.200 ton.

„Sprejeta obveza pa je terjala od nas vseh, da takoj povečamo proizvodnjo na 15.850 ton in da to proizvodnjo „držimo“ skozi ves oktober ter da v novembru dosegamo povprečno 16.650 ton lignita na dan.“

Te številke najbolj zgovorno kažejo, s kakšno smelostjo in zagnanostjo so rudarji šli v boj za čimveč ton lignita.

„Predvideno proizvodnjo smo do konca oktobra skoraj dosegli, saj nam je zmanjkalo le 8000 ton; proizvodnja, ki jo rudarji dosežejo v pol dneva. Kljub temu pa je oktobrsko proizvodnja dosegla število 419.000 ton; to je doslej največja količina lignita, ki so ga rudarji nakopali v zgodovini rudnika v enem mesecu. Skupna desetmesečna proizvodnja pa je znašala že 3.506.000 ton.“

V mesec november so rudarji stopili z naslednjimi nalogami: nakopati povprečno na dan 16.550 ton lignita in nadoknadi manjkajočih 8.000 ton. Zato so se odločili, da je v nedeljo po dnevu mrtvih delala normalno tudi tretja izmena.

Iz vsega tega sledi, da je bil odziv med rudarji, za uresničitev osnovnega letnega načrta že do konca novembra, izreden?

„Nedvomno!“ je odgovoril Slavko Janežič. „Tretja izmena je na primer 2. novembra dala popolnoma normalno proizvodnjo ne glede na to, da je jama praktično dva dni stala. V tem mesecu proizvodnja presega zastavljene naloge 16550 ton, kljub temu da je bilo ve-

liko rudarjev odsotnih zaradi vojaških vaj in da nam je oženj zaprl poizkusno čelo KTU, kjer smo na dan dobili 900 ton lignita. Torej kljub težavam, ki jih imamo, rudarji ne odstopajo od naloge. Nasprotno! Ne le da se proizvodnja ni zmanjšala, ampak ostaja enaka in še raste. Resda so rudarji prejšnjo sredo (5. novembra) nakopali le 14,5 tone, vendar je bila včerajšnja (6. nov.) spet normalna, saj je šlo iz jame 16.900 ton premoga. Rudarji pa so se tudi sami, na svojo željo odločili za delo v nedeljo 9. novembra na prvi in tretji tretjini, da bi pokrili manjkajočo proizvodnjo.“

Iz vsega tega lahko sklepamo, da bodo velenjski rudarji prav gotovo izpolnili zadano nalogo, kar bo njihov največji prispevek

Dipl. ing. Slavko Janežič

k stabilizaciji in seveda pomembnemu jubileju 30-letnici zmage nad fašizmom. In še več. Že zdaj napovedujejo, da bodo letošnji delovni načrt – 4.150.000 ton zagotovo presegli za nekaj desetstotoc ton.

Delegatski sistem še ni povsem zaživel

Pred dnevi je zasedala skupščina samoupravne skupnosti za zaposlovanje Velenje.

Delegati skupščine, ki so bili imenovani na konferencah delegacij v vsaki izmed šestih občin, kolikor jih skupnost zajema, so se ob dnevnem redu ustavljali zlasti ob poročilu o opravljenem delu ter predlogu programa dela skupnosti za zaposlovanje Velenje v 1976. letu ter naslednjem srednjeročnem obdobju.

Ugotovljeno je bilo, da bo delo skupnosti v naslednjih letih v veliki meri usmerjeno na aktiviranje invalidnih oseb, ki ga predvideva osnutek zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, in ki naj bi začel veljati že v naslednjem, 1976. letu. Težišče dela, ki ga osnutek zakona predvideva, bo v bodoče odpadlo na skupnosti za zaposlovanje. Povsem novo bo v naslednjih letih tudi angažiranje skupnosti pri študentski politiki. Čeprav je v letošnjem letu prevzela socialni del študentske politike le za občino Velenje, so delegati skupščine ugotavljali, da bo v naslednjem letu morala skupnost za zaposlovanje Velenje prevzeti to delo tudi za druge občine na območju skupnosti. Enotno je bilo namreč mnenje, da je le-ta strokovno najbolj usposobljena za izvajanje te naloge.

Pomanjkanje delavcev, ki ga čutimo v zadnjih letih, narekuje uvajanje kapitalno intenzivnejših investicij, z družbenim dogovorom pa naj bi se organizacije združenega dela ter druge interesne skupnosti dogovorile, da naj bi se celotno zaposlovanje v bodoče vršilo le s posredovanjem skupnosti za zaposlovanje. Pozitivni rezultati takega načina dela bi se namreč gotovo obrestovali v naslednjih letih, zlasti v smislu boljšega poznavanja ponudbe in povpraševanja po delavcih.

Poleg številnih konkretnih predlogov, ki so jih delegati posredovali na skupščini, seveda ne smemo mimo problema, ki ga skupnost za zaposlovanje Velenje v celoti ne more rešiti sama. Gre za problem nizke vključitve žensk v celotni zaposlenosti v občini Ravne na Koroškem.

Udeležba žensk v zaposlenosti je namreč tu občutno pod republiškim povprečjem, kakor tudi pod povprečjem naše skupnosti, osnovni razlog za to pa je pomanjkanje prostih delovnih mest zanje. Skupnost si že vrsto let prizadeva, da bi v občini ustanovili dislocirani delovno intenziven obrat katere izmed večjih organizacij združenega dela, primeren za vključevanje žensk. Za realizacijo tega pa bo potrebna zlasti aktivnejša podpora vseh družbenopolitičnih organizacij s tega območja, predvsem pa še sodelovanje Železarne Ravne, kot osnovnega nosilca razvoja občine ter organizacije, ki nudi v prvi vrsti zaposlitev moškim.

Ob izredno plodni ter živahni razpravi, ki jo je pogojevala zlasti polnoštevilna udeležba na skupščini skupnosti za zaposlovanje Velenje, pa je bilo ugotovljeno tudi naslednje:

Številne nove naloge, ki jih pred skupnost postavlja tako široka kot ožja družbena skupnost, bodo vsekakor zahtevale poleg razširitve službe, zlasti višja sredstva za njihovo realizacijo. Tega pa ne bo možno doseči z dosedanjim prispevnostno stopnjo, ki je ena najnižjih, saj znaša le 0,16 % iz dohodka, računano od bruto osebnih dohodkov.

Delegatski sistem še ni zaživel v svoji zamišljeni obliki. Na konferencah delegacij, ki jih je skupnost za zaposlovanje Velenje sklicevala po posameznih občinah pred zasedanjem skupščine, smo ugotavljali, da le-te niso bile sklepne niti v eni občini, da so delegati zastopali po večini svoja mnenja, ne pa mnenja kolektiva, katerega so predstavljali, skratka, ugotavlja se, da delovni kolektivi kljub gradivu, ki ga dobijo pravočasno, o njem niso seznanjeni, skupnosti pa grede pri tem znatna sredstva, tako za material, ki ga mora razpošiljati v temeljne organizacije združenega dela na območju šestih občin, da pri tem ne govorimo o času, ki ga izgublja ob nesklepnih sejah, ko hodi velik del relativno maloštevilne strokovne službe po občinah tolmačiti gradivo.

Prav je in v celoti zagovarjamo dejstvo, da se ob dogovarjanju za prispevno stopnjo posameznim samoupravnim interesnim skupnostim aktivno vključujejo v razpravah delavci po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela. Smatramo pa, da je za realizacijo dobro zastavljene samoupravnega sistema tako enkratno vključevanje premalo, saj bi morali biti delovni ljudje z delom posameznih skupnosti seznanjeni skozi vse leto.

Štefka Kordeš

Prek oglašnih desk in informatorja rudarje še zlasti v teh dneh skrbno obveščajo, kako poteka uresničevanje sprejete naloge. Čeprav je visoka kot naša najvišja gora Triglav, so rudarji iz dneva v dan bliže cilju. Posnetek smo napravili v prizivnici rudnika.

POGODBE O ZAPOSILTVI MED DELAVCI IN SAMOSTOJNIMI OBRITNIKI MORAJO BITI UREJENE DO 30. NOVEMBRA 1975

Kolektivne in delovne pogodbe

Strokovni odbor za obrt pri Gospodarski zbornici SRS Celje je pretekli teden v Velenju sklical sektorsko konferenco, na kateri so obravnavali kolektivno in delovno pogodbo, ki jo sklenejo delavci in delodajalci. Po uvodu sekretarke republiškega odbora sindikata obrtnih delavcev tov. Sotlarjeve je sledila živahna razprava, iz katere se je dalo že takoj na začetku zaključiti, da je pri sklepanju novih pogodb glavna ovira izračun odstotka delavčeve udeležbe v dohodku obratovalnice. Doslej je bil osebni dohodek delavca v pogodbi določen s fiksnim zneskom. Delavec pa ni vedel oziroma ni bilo zapisano v pogodbi, kolikšen del bo dobil npr. ob koncu leta, če bo poslovanje obratovalnice (delavnice) boljše, kot je bilo planirano.

V novi kolektivni pogodbi je dogovorjeno, kako se oblikuje OD delavca pri samostojnem obrtniku. V predvidenem dohodku obratovalnice se ugotovi v odstotkih udeležba posameznega delavca in se ob koncu leta lahko tudi sproti posameznemu delavcu obračuna osebni dohodek v višini, ki odgovarja tako določenemu odstotku doseženega dohodka ter izplača razlika med že izplačanimi mesečnimi akontacijami med letom.

Nekaterim samostojnim obrtnikom v naši občini dela omenjeni izračun preglavice in so na posvetu menili, da ne bodo znali izračunati tega odstotka. Po dodatni obrazložitvi

so obrtniki izračun odstotka delavčeve udeležbe v dohodku obratovalnice „vendarle razumeli“. Prav gotovo pa bodo nastali problemi pri tistih samostojnih obrtnikih, ki se te strokovne razprave niso „imeli časa udeležiti“, teh je bilo več kot 2/3 vseh obrtnikov naše občine. V razpravi o najnižjem osebnem dohodku se je predstavnik občinskega odbora sindikata obrtnih delavcev zavzel, da ne sme biti najnižji osebni dohodek za delo ob normalnih razmerah in pri doseganju normalnega delovnega uspeha nižji kot v družbenem sektorju; ta znaša v tem letu 1.894,20 din. Pogodbe o zaposlitvi med delavci in delodajalci morajo biti sklenjene po navodilu upravnega organa Skupščine občine Velenje do 30. novembra 1975. Nekateri obrtniki so zatrjevali, da je rok prekratek in so pri tem pozabili, da je nova kolektivna pogodba v veljavi od 8.8.1975 in bi že morale biti delovne pogodbe usklajene s kolektivno pogodbo do 8. oktobra letos. Delavec in obrtnik sta do tega roka dolžna spremeniti oziroma dopolniti pogodbo o zaposlitvi na novih obrazcih.

Na posvetu so tudi poudarili, da lahko obrtniki iščejo strokovno pomoč pri izpolnjevanju novih pogodb na strokovnem odboru za obrt v Celju in pri združenju samostojnih obrtnikov Velenja. Delavci pa naj iščejo pomoč pri sklepanju oz. dopolnjevanju pogodb o zaposlitvi na občinskem odboru sindikata obrtnih delavcev.

kj

NAŠ ROMAN

56

Urno je stopil proti njima, a se je ustavil, ko je od blizu zagledal Yuki v čudovito bellem kimonu.

● RONALD KIRKBRIDE

JUKI OKANO

Galahad je prosil obupan: „Nikar ne bodi nora! To počenjša zgoj iz trmoglavosti. Vse to ti ni potrebno – tisi takšna kot jaz – velika avanturista sva – ves svet je najina školjka. Saj se niti ne zavedaš, v kaj rineš!“

In Wentwort je vprašal: „Mar res ne, Yuki?“

„Ne, ona se tega ne zaveda,“ je zakričal Galahad.

„Ne mešaj se v to, Johnny“, ga je prijazno opozoril Harry. Nato pa Yuki: „Ti sama, draga, se moraš odlo-

čiti. Nikar se ti naj ne smilim, ali ne misli, da je tvoja dolžnost to stočiti. Želim si samo, da bi bila srečna. Nič ti naj ne bo mar ljudi, ki so se danes tukaj zbrali, oni niso pomembni. Me razumeš?“

Yuki ni pogledala ne Wentwortha na Johnnyja, marveč prek krošenj dreves proti reki, ki si je z glasnim šumenjem utirala pot skozi travnike, polja in gozdove.

Kako lepo je bilo in mirno v stari Gotembi, njenem rojstnem kraju. Naenkrat je postala silno utrujena, a zelo srečna in polna zaupanja samo vase.

„Harry, prosim, vrni se v kapelo. Johnny Galahad, ti pa se vrni k svojim ostrigam, polnim biserov – in obilo sreče naj te spremlja v življenju.“

Obrnila se je k poročniku Brownswordu rekoč: „Prijava vas bom pod roko, ne? Odpeljite me v kapelo!“

KONEC

● V VELIKI BRITANJI

Kanalizacija pred 1800 leti

Pričevanja iz starih dni se včasih skrivajo na nenavadnih krajih. Takšna je zgodba o zadnjih odkritjih v Veliki Britaniji.

Približno 300 km severno od Londona stoji mesto York, ki ima nekaj več kot 100.000 prebivalcev, kopicico starih poslopij in zelo lepo katedralo. V zad-

njih desetletjih raste kot pač vsa mesta in stanovanj ni nikoli preveč. Ko pa so se lotili zidave novih stanovanjskih poslopij, so pri izkopu temeljev našli pravilno oblikovano kamnito ploščo, ki so jo arheologi takoj spoznali kot pokrov kanalizacijskega jaška.

Raziskave, ki so sledile, so odkrile v globinah pod sedanjim

mestom bržčas najboljšo ohranjen kanalizacijski sistem, ki je nastal okrog leta 200 po našem štetju. Tedaj je bil York še Eboracum, glavna utrdba čet rimskega cesarja Septima Severa. Tudi kasneje je tam ostalo vojaško središče in tam so tudi proglasili za imperatorja Konstantina Velikega.

Rimljani so v Yorku zgradili še za današnje čase neverjetno kanalizacijo z jaški, cevimi in zbiralniki, ki so visoki tudi do meter in pol. Doslej so raziskali več deset metrov tega podzemnega sveta, ki je pretežno suh, čeprav kamnite stene še vedno pokriva prastaro blato.

Seveda so se ob odkritju začele običajne težave, saj podjetnik, ki gradi stanovanjske stavbe, ni hotel odstopiti od prvotnih načrtov. Videti je, da se je vse skupaj končalo sorazmerno dobro, podjetnik je izračunal koliko lahko zasluži z obiskovalci, zato se pri gradnji izogiba kanalov, kjer le morejo, da njih bodo uredili stalen dostop pod novimi poslopji.

Kot trdijo arheologi, bi lahko s pomočjo tega kanalizacijskega omrežja izdelali doslej najnatančnejši načrt rimske trdnjave, verjetno pa bi našli tudi obilo starih predmetov, ki jih je tja zanesla voda.

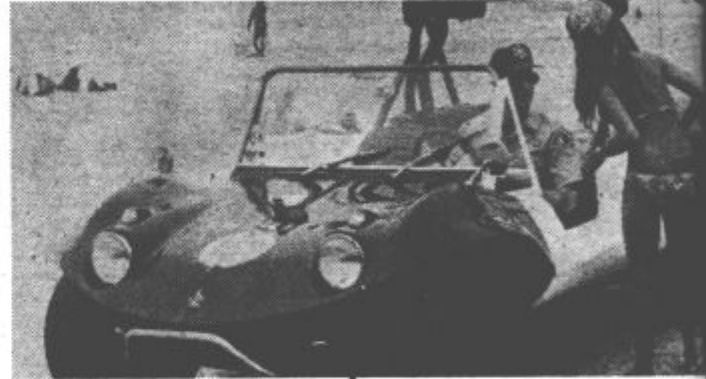
● MODNA KREATORKA STASA

V muhasto jesensko vreme

Tudi letošnja jesen gotovo ne bo minila brez muhastega deževnega vremena. In ker se v tak moker deževen dan ne bomo podale v novih, lepih in kvalitetnih oblačilih, ne da bi jih prej vsaj zavarovale, mislimo na to že zdaj. Najbolje bo, da imamo za dež pripravljena posebna, seveda nepremočljiva oblačila.

Najvažnejša je seveda obutev, zato imejte poleg usnjenih pripravljene tudi gumijaste škornje, še posebno, če ste radi oblečeni športno in praktično. Prav tako nepogrešljiv je tudi nepremočljiv dežni plašč, bodisi gumijast ali iz impregniranega platna. Pa morda še primerno pokrivalo in seveda dežnik. Mimogrede – novi, modni dežniki so zelo veliki, karirasti ali v pestrih barvah in z velikimi, lepo oblikovanimi lesenimi držali.

Tako bomo gotovo najboljše zavarovane pred muhastim deževnim vremenom. Sicer pa natanko tako pravi tudi moda, zaradi katere nas letošnja jesen in zimo že ne bo zeblo in tudi mokre ne bomo.

Ameriška policija je uvedla posebne patrulje, ki delajo samo na plažah. Med prvimi je dobil naziv šerifa na plaži Johnatan Bert. Vsak dan mora s svojim avtomobilom krožiti po peščenih plažah pri Malyburi v Kaliforniji in paziti na varnost kopalcev pa tudi na to, če spoštujejo kopalniške predpise. Njegovo delovno območje je dolgo 45 kilometrov.

Seveda je na račun novih šerifov, ki jih drugi policisti imenujejo „puščavske podgane“ tudi med kopalci že veliko šal in dovtipov. – V začetku sem se počutil precej nenavadno, pripoveduje 30-letni Bert. Zdelo se mi je, da so mi dodelili nekakšno drugovrstno delo. Kmalu pa sem se prepričal, da je moje delo prav tako pomembno, kot recimo patroliranje po eni izmed znanih mestnih četrti. Tudi na plažah delujejo najrazličnejši kriminalci. Na sliki: šerif Bert opravlja svojo dolžnost.

Stopar na Ljubljanski

Ustavil sem se ob bencinski črpalki Šempeter in opozoval živahni večerni vrvež na ljubljanski magistrali.

Na mojem levem očesu je nenehno visel stopar – mladi študent, dolgih črnih las, ki je nenehno dvigoval palec desne roke.

„Kam odhajaš?“ sem ga vprašal. V Ljubljano moram na izpit, ki me čaka jutri. „Torej si študent!“ „Da, že štiri leta. Saj poznate študentsko življenje!“ In njegovo palec je zopet plaval po zraku. „Saj boš onemogel. Popoldne raje z avtobusom! Veste, za študenta je vsak dinar dragocen. Ne morem.“

In potem sem skušal steti. V petih minutah je husknilo mimo mene in dolgolasega stoparja vsaj sto voznikov. In nihče ni ustavil. Pa so bili to dolgočasni mladeniči, ki so se sami vozili v limuzini, pa zopet dvočlanska družina v avdiju, pa tovarnjaki in drugi. Tudi stopar ni ustavil. Sonce si je že skoraj poiskalo pristan na Dobrovoljani. Stoparjev palec pa je še vedno visel v soku v zraku.

Najin pogovor se je nadaljeval v kratkih stavkih. „Pa bi vendar odšel z avtobusom!“ „Moja štipendija je skromna. Sto tisočakov lahko hitro zapraviš v Ljubljani.“

„Kaj misliš, zakaj nihče ne ustavi?“ Veste, pred sodki zaradi dolgih las, pa brezbriznost ljudi, ki jim je predboro . . .

„Da, pa tudi primeri ubojev in ropov so svari!“ „Gotovo, toda saj tudi obrnjen kaj pokaže.“

Se sto limuzin je prešlo mimo stoparja. Nazadnje se vendarle ustavi. Fant njegovih let je ustavil katro in sprejel potnika. Oddahnil sem si in še dolgo gledal za njima.

Poskušal sem tehtati mentaliteto ljudi, ki so vozili mimo stoparja. Ali se bo jim? Ali pa smo res vsi preveč zaverovani vase, otopleli in nam ni mar ljudi, ki čakajo na našo pomoč? Kdo ve . . .

FELJTON

13

KOMANDOSI BREZ BARETK

Hkrati so pripravili načrte, da ugrabijo in onemogočijo kraljevsko družino in vse člane Badoglijeve vlade v trenutku, ko bi prišel čas odločilnega spopada.

Tudi Skorzeny je dobil svojo nalogo, če bi akcijo izvedli: moral bi ugrabiti prestolonaslednika Umberta iz Kvirinalske palače v Rimu.

Za take načrte in priprave za njihovo izvedbo so porabili veliko časa in energije in ni bilo nobenega dvoma, da tudi druga stran pripravlja nekaj podobnega.

Za Skorzenyja je bila vsa ta vojaško-politična spletkarija iz se jo je moral udeležiti, samo tratenje časa in nepotrebno izmikanje tistemu cilju, zaradi katerega je sploh prišel v Italijo – osvoboditi Mussolinija.

Toda dnevi so minevali, informacij, ki bi povedale, kje skrivajo nekdanjega italijanskega diktatorja, pa ni bilo od nikoder. Vse, kar so vedeli, je bilo to, da so Mussolinija prijeli, ko je zapuščal palačo, ga stlačili v osebni avto in odpeljali v neznan smer. Vse, kar so slišali kasneje, so bile samo govorice in ugibanja in bila so taka, da človek ni vedel, kje bi začel s preverjanjem in kje končal.

Kmalu je ugotovil, da je nova italijanska vlada tudi namenoma širila najrazličnejše govorice o tem, kje je sedaj bivši diktator. Tako so ga imeli danes v neki rimski bolnišnici, naslednjega dne naj bi bil že na Portugalskem in tako naprej.

To je bila prava poplava govoric in brž ko so preverili eno, se je že rodila druga. Naposled se ni nihče več čudil, da je Himmler v Berlinu poslal po vedeževalca, da bi s pomočjo zvezd ugotovil, kje je mož, ki so ga hoteli ugrabiti.

Po treh tednih tavanja v megli so Nemci prestregli neko ljubzensko pismo, v katerem je mlada mlekarica čisto mimogrede sporočila svojemu ljubčku, da je Mussolini zaprt

na otoku Ponza. Na tem otoku so nekoč zapirali nasprotnike velikega diktatorja.

Ko so preverjali podatke, so zvedeli, da je Mussolini na križarki, zasidrani v pomorskem oporišču Spezia.

„Povzpnite se na ladjo in osvobodite jetnika!“ Se je glasil ukaz, ki so ga še isto noč prejeli od Hitlerja.

Kako se je moč povzpeli na križarko, če to posadka ne dovoli – na to kajpak ni nihče v Hitlerjevemu štabu niti pomislil, toda na srečo se je izkazalo, da so te skrbi odveč. Nemški častnik z zvezo, ki je še vedno sodeloval z Italijani, je sporočil, da Mussolinija ni več na ladji.

Njegovi ječarji so ga odpeljali – najprej v neko vas na Sardinijo, od tam pa v utrjeno bazo na La Maddaleni, otoku, ki je bil samo tri milje oddaljen od kopnega. Tam je bil v neki hiši, ki se je imenovala vila Weber.

Z znancom, ki je govoril brezhibno italijanščino, se je Skorzeny odpravil na otoček. Njuna načrta je bil preprost: ustavila se bosta v slehernem baru na obali in znanec bo glasno zatrjeval, da je Mussolini že mrtev. Če bo kdo kaj vedel o njem, sta sklepala, se bo nemara zagovoril in zatrdil nasprotno.

In nekdo se je res. Bil je to vrtnar, ki je delal v vili Weber. Prijel je opotekajočega se Nemca pod roko in ga popeljal do vile ter mu pokazal, kje je videl Mussolinija. „Tako, da boš vedel, da govorim resnico, ti prasec nemški,“ mu je rekel Italijan zmagooslavno.

Vrtnar je že v baru trdil, da je videl samo nekaj ur prej Mussolinija v vrtu vile – stražila sta ga dva karabinerja. Bil je ves besen, ker ni mogel prepričati dveh „pijanih“ Nemcev, da je res videl diktatorja in zato ju je peljal do vile.

Naslednjega dne sta se Skorzeny in njegov italijanski govorec znanec že enkrat prepričala, da je to, kar je povedal

● IZ ARHIVOV NACISTIČNEGA VOJNEGA STROJA

vrtnar, resnica. Potem sta začela ugibati, kako bi najlažje osvobodila jetnika.

Potem ko sta si dokaj natančno ogledala razpored straž, sta ugotovila, da bo mogoče skrbno zastraženega ujetnika osvoboditi le z naskokom večjega števila vojakov.

Skorzeny se je vrnil v Rim in odšel naravnost na letališče. Nekaj besed generala Studenta je bilo dovolj, da so mu dali na razpolago izvidniško letalo, s katerim je poletel nad otok, da bi posnel nekaj fotografij.

Sredi snemanja ga je zmotila skupina britanskih spitffirov, ki so se pri prči vmešali v snemanje. Po razburljivem lovu med olivnimi gaji sta se pilot in snemalec sicer otresla svojih zasledovalcev, toda zaradi silovitih manevrov je motor letala nenadoma odpovedal in strmoglavilo so v morje.

Skorzeny se je onesvestil, ko je ob udarcu staknil velikansko buško na glavi. Prišel je k sebi še ravno pravi čas, da se je z rešilnega čolnčiča, ki ga je napihnil nepoškodovani pilot, pogнал nazaj v letalo in rešil kamero s filmi. Nekaj trenutkov kasneje se je letalo potopilo.

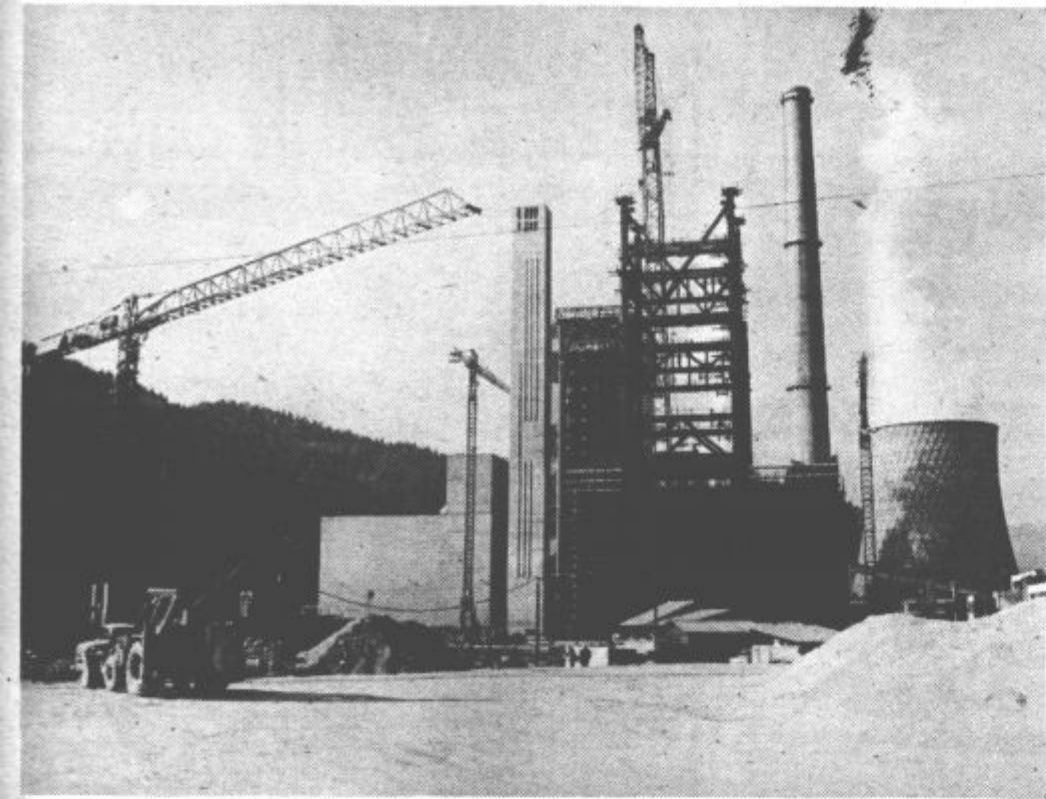
Pol ure kasneje ju je pobrala neka italijanska ladja in morala sta narediti silno nedolžen obraz, da sta preslepila italijanskega kapitana, ki je bil očitno zadolžen za obrambo obale pred vsiljivci, ki bi stikali za Mussolinijem. Ko bi vedel, koga je rešil . . .

Toda Italijanom kaj takega še na misel ni prišlo. Dali so jima platnene copate in bele hlače. Počutila sta se kot izletnika, ko so ju malo kasneje izkrcali na Sardiniji in jima zaželeli srečen povratek v Rim.

Ko sta se vrnila, ju je Radl, ki so ga obvestili, da je letalo strmoglavilo v morje, sprejel z nasmejanim obrazom in veliko pletenko črmine.

Toda črnina ni bila edina stvar, ki ju je čakala.

Črno na belem jima je Radl pokazal, da sta iskala Mussolinija na povsem napačnem koncu! Diktator ni bil na otoku La Maddalena, marveč na nekem majhnem otoku poleg Elbe. „Kapetan Skorzeny,“ je pisalo na ukazu, „bo takoj sporočil najbližji možen datum za osvoboditev jetnika.“ Podpis: admiral Canaris, šef nemške protivojevovalne službe.

Kolektiv celjskega Gradisa je posegel na velenjsko območje leta 1947. Takrat so se namreč lotili gradnje Šoštanjske elektrarne. Leta 1956 so končali gradnjo prve stopnje, štiri leta pozneje druge, leta 1972 tretje, proti koncu zime letos pa so začeli izvajati tudi gradbena dela pri Šoštanju.

Pri gradnji šoštanjske velikanke, ki je eden izmed največjih objektov celotnega podjetja, ki ga trenutno gradijo, uporabljajo najsodobnejšo mehanizacijo. V celjski enoti so prepričani, da bodo tudi četrto stopnjo elektrarne, podobno kot prve tri, končali v dogovorjenem roku.

Sedaj izvajajo dela pri glavnem pogonskem objektu, v teku pa so tudi že priprave za hladilni stolp.

V tridesetletnem obdobju obstoja gradbeno industrijskega podjetja Gradis nedvomno največji delež zavzema stanovanjska gradnja. V zvezi s tem lahko zapišemo, da je bil praktično ves povojni razvoj Velenja povezan z Gradisom, saj je v Velenju precej stanovanj, ki so jih sezidali Gradisovi delavci. Mednje sodi tudi 168-stanovanjski blok ob Jenkovi cesti.

GRADIS

SKOZI 30 LET

Hkrati s 30-letnico osvoboditve je letošnje leto za Gradbeno industrijsko podjetje GRADIS še v nečem jubilejno: za njimi je trideset let trdega dela. Okrobra 1945 je namreč tedanja slovenska vlada izdala uredbo o ustanovitvi gradbenega podjetja GRADIS, ki ima danes v svojem sestavu že 18 temeljnih organizacij združenega dela, in to: gradbene enote, Celje, Jesenice, Koper, Ljubljana, Maribor, nizke gradnje, Ljubljana okolica, Ravne, Kovinski obrati Ljubljana, kovinski obrati Maribor, lesno industrijski obrat Škofja Loka, obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana, strojno prometni obrat Ljubljana, železovnica Ljubljana, biro za projektiranje Ljubljana, biro za projektiranje Maribor, gradbena enota Frankfurt, „Gradnje“ Ptuj in samoupravno skupnost skupne službe.

Skupni cilji TOZD se odražajo v njihovem usklajenem razvoju, ustvarjanju materialne osnove za nadaljnji razvoj, sodobni organizaciji dela ter v izkoriščanju vseh razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti z uvajanjem in uporabo sodobne tehnologije.

GIP Gradis je največji gradbeni kolektiv v Sloveniji in drugi največji v Jugoslaviji. Že nekaj let nazaj namreč dosega Gradis

Ob 30-letnici obstoja je predsednik republike Josip Broz-Tito odlikoval GIP Gradis z redom dela z rdečo zastavo za zasluge pri dosednji gradnji

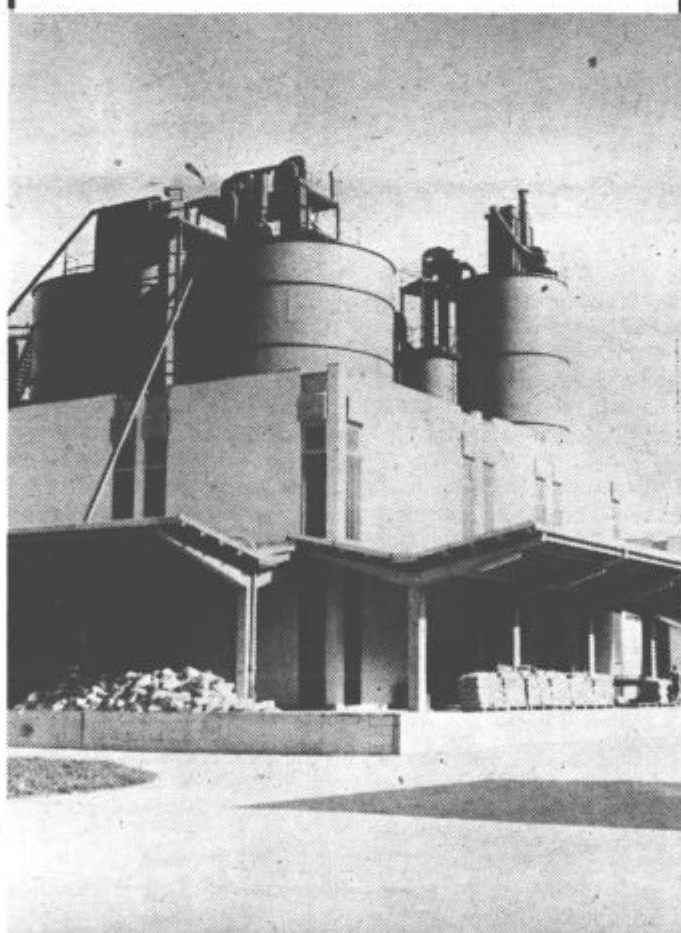
tako v tehničnem kot tudi ekonomsko finančnem pogledu dobre dosežke, ki so največkrat nad povprečjem slovenskega in jugoslovanskega gradbeništva.

V prid te trditve naj navedemo le nekaj podatkov:

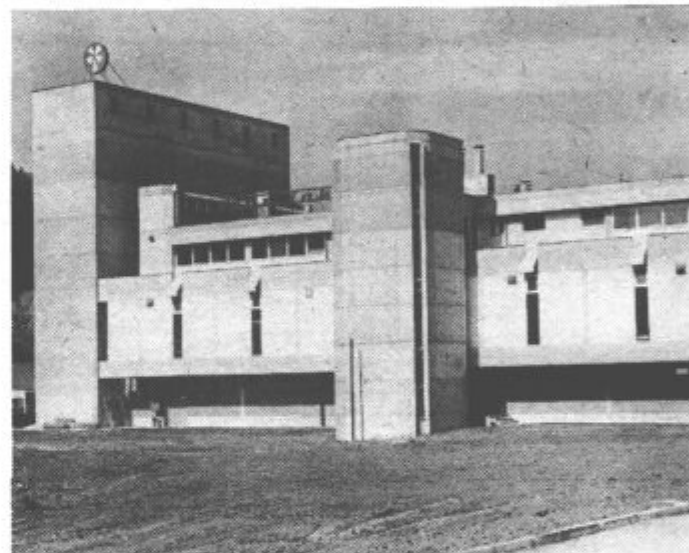
Po velikosti doseženega dohodka je Gradis od ustanovitve dalje vedno na prvem mestu v Sloveniji. Tako je na primer znašal njegov celotni dohodek leta 1966 142 milijonov dinarjev, v lanskem letu pa je bil kar za 12,2-krat večji. Podobno je z realizacijo. Le-ta je leta 1966 znašala 185 mil. dinarjev, lani pa je bila skoraj za 9,6-krat večja. Podobno je z dohodkom, saj je bil lani v primerjavi z letom 1966 za nekaj več kot 7-krat večji. To je le nekaj pokazateljev dobrega poslovanja tega giganta. K temu pa moramo dodati, da v tem delovnem kolektivu za letos napovedujejo realizacijo, s katero se bodo povzpeli na sam vrh gradbenih podjetij v naši državi.

Kot smo že omenili, je v sestavu GIP Gradis tudi TOZD gradbena enota Celje. Trideset let celotnega podjetja Gradis pomeni namreč tudi trideset let te enote in skoraj nič manj njene prisotnosti tako pri industrijski kot tudi stanovanjski gradnji v šaleški dolini. Pred dnevi smo posneli nekaj najpomembnejših objektov, ki so rezultat trdega dela rok Gradisovih delavcev.

Zaradi gradnje elektrarne Šoštanj 4 so morali na Rudarsko elektroenergetskem kombinatu Velenje prestaviti obrate za proizvodnjo zidakov iz elektrofiltrskega pepela. Tudi ta objekt so zgradili Gradisovi delavci.

Gradisu je bila zaupana tudi gradnja večnamenske hale, ki sodi prav gotovo med najlepše objekte v Velenju. Neuradno so halo odprli ob letošnjem občinskem prazniku, ko je bila v njej osrednja proslava.

V izredno kratkem času je Gradis zgradil tudi novo pekarno Fidelinko ob Celjski cesti v Velenju.

V zaključni fazi je tudi gradnja samskega doma s prostori za družbeno prehrano za potrebe Rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje.

DRAGI MLADI PRIJATELJI!

Prejšnji teden smo obiskali klub OZN na osnovni šoli Antona Aškerc v Velenju, ta teden pa smo se ustavili v velenjski knjižnici na oddelku za mladino. Pogovarjali smo se z mladimi obiskovalci. Prejeli pa smo tudi nekaj spisov, ki smo jih bili zelo veseli. Nekaj jih objavljamo. Branku, Stanku, Tatjanci, Alenki, se zahvaljujemo za prejete spise. Tudi vaši spisi so zelo lepi, vendar vseh ne moramo objaviti. Zelimo, da jih še vnaprej pošiljate. Pišite nam o svojem delu v krožkih in obiskali vas bomo.

Za tiste, ki obiskujete knjižnico, pa bomo odslej vsak teden objavljali knjižne novosti za mladino.

Lepo pozdravljeni!

MOJ NERO

Moja najljubša žival je pes. Ime mu je Nero. Živi zunaj. Imam ga zelo rad. Kadar imam čas, se z njim igram. Zelo jezen je na žogo. Je zelo hud. Predlanskim je ugriznil sosedovega Petra. Je zelo velik. Zobe ima vedno čiste. Je rjave in črne barve. Ponoči pogosto laja. Je zelo uboljiv. Kadar se potepa, ga pokaram. Vsak teden ga okopam. Star oče ga je letos s koso močno ranil. Morali smo ga peljati k veterinarju. Jesti mu dajem zjutraj, opoldne in zvečer.

Tomo Knez 3. raz.
Osnovna šola Škale

MED MLADIMI BRALCI

V velenjski knjižnici imajo mnogo literature tudi za naše najmlajše. Ustavili smo se na tem oddelku in se z nekaterimi obiskovalci pogovarjali o knjigah. Mladih obiskovalcev je bilo zelo veliko, pa tudi o knjigah so veliko vedeli. Kljub temu da imajo precej knjig tudi doma, knjižnico radi obiskujejo.

NATAŠA PINČULIČ: Hodim v drugi razred osnovne šole Antona Aškerc v Velenju. V imam čas, pa sem prišla v knjižnico. Berem zgodbico Lisica in petelin.

všeč. Kljub temu da je to zelo dolga zgodba, jo bom z veseljem prebrala, ker je resnično zanimiva. Včasih pa mi kakšno zgodbico prebere tudi mamica.

MARINKA ZAPUŠEK: Hodim v tretji razred osnovne šole Antona Aškerc. V knjižnico sem se vpisala oktobra. Tudi

imamo zelo lepo knjižnico, jaz sem jo pričel letos obiskovati. Sedaj prihajam sem zelo pogosto. Najraje berem zgodbe o Indijancih. Zelo všeč mi je bila zgodba, ki jo je napisal France Bevk, Mali upornik. Všeč mi je bil Tomaž, ker je bil zelo hraber.

Nataša Pinčulič

Melita Poličnik

Marinka Zapušek

Tatjana Ramšak

Boža Zagoričnik

Darko Cvikl

Cvetka Zavšnik

Majda Avberšek

Beno Dvoršak

Sandi Šmerc

knjižnico sem se vpisala včeraj. Tudi doma imam zelo veliko knjig, ki pa jih sproti preberem. Kupita mi jih očka in mamica. Najbolj mi je bila všeč knjiga Veseli znanci. Všeč so mi tudi lepe silnice, z veseljem preberem kar piše v knjigi. Danes imam popoldan pouk, sedajle

MELITA POLIČNIK: Tudi jaz hodim v drugi razred osnovne šole Antona Aškerc v Velenju. V knjižnici sem bila že trikrat. Doma imam zelo veliko knjig, a ker sem že vse prebrala, sem se vpisala v knjižnico. Danes berem zgodbico Ostržek, ki mi je od vseh doslej najbolj

doma imam precej knjig. Moj najljubši pisatelj pa je France Bevk. Prebrala sem že precej njegovih del. Doslej pa so mi bile najbolj všeč Skriti Dnevnik in Heidi. Doma pa imam 160 knjig.

TATJANA RAMŠAK: V knjižnico sem pričela redno hoditi letos. Hodim v peti razred osnovne šole Antona Aškerc. raje berem pravljice, pa razne zgodbe. Zdaj berem Solzice, ki jih je napisal Prežihov Voranc. Prva zgodbica, ki sem jo prebrala, mi je zelo ugajala. Pripoveduje, kako je nabral Voranc mami šopek solzic. Najraje berem pravljice in tudi druge zgodbe.

BOŽA ZAGORIČNIK: Knjižnico redno obiskujem vsake štirinajst dni, če pa knjigo prej preberem, pa tudi bolj pogosto. Hodim v šesti razred osnovne šole Gustava Šiliha. Najraje berem pravljice, pa tudi knjige, ki jih moramo v šoli obvezno prebrati. Doslej so mi bile najbolj všeč Solzice. Zelo mi je ugajala zgodba, kjer pripoveduje, kako se je vračal Voranc v pozni jeseni domov, pa je na njivi srečal staro mamo, ki je žela ajdo. Peljal jo je domov, ker jo je zeblo.

DARKO CVIKL: V Velenju

CVETKA ZAVŠNIK: Hodim v šesti razred osnovne šole v šesti razred osnovne šole Gustava Šiliha. Najraje berem pravljice, pa tudi knjižnico, v kateri lahko najdemo različne vrste knjig. Jaz rada prebiram različne zgodbe. Najbolj mi je bila všeč Potopljena galeja. Otroci, ki so odkrili galejo, se mi zdijo pravi junaki in so mi bili v zgodbi najbolj všeč.

MAJDA AVBERŠEK: Knjižnico sem pričela obiskovati pred dvema mesecema. Hodim v šesti razred osnovne šole Gustava Šiliha. Najraje prebiram mladinske romane. Zelo všeč so mi Ingoličeva dela. Brala sem Mladost na stopnicah in Gimnaziko.

BENO DVORŠAK: Brati še ne znam, ker hodim šele v malo šolo, vendar knjižnico zelo rad obiskujem. Tudi doma in v šoli imam veliko knjig. Jaz pregledam slike, mamica ali pa očka pa mi zgodbe tudi prebereta.

SANDI ŠMERC: hodim v malo šolo, knjižnico zelo rad obiskujem, ker so tu zelo lepe knjige. Jaz jih zelo rad gledam, prebere jih pa mama. Rad imam slikanice, ki prikazujejo kako skačejo padalci, pa slikanice o kavbojcih. Rad imam smešne slikanice.

Andrejka Arlič 3. raz.
Osnovna šola Škale

Velenjski ribiči imajo svojega carja

Letošnje leto, ko v naši domovini slavimo 30-letnico osvoboditve in 25-letnico samoupravljanja, je tudi za velenjske ribiče zelo pomembno, saj je preteklo trideset let, odkar obstaja njihovo društvo. Zato so se v nedeljo velenjski ribiči sešli na izredni občni zbor, s katerim so počastili te pomembne jubileje, sprejeli oziroma uskladili njihova pravila z novo ustavo ter podelili diplome štirinajstim posameznikom, ki so člani društva že več kot dvajset let. Posebno obeležje pa je nedeljskemu izrednemu občnemu zboru velenjskih ribičev dala ustoločitev prvega ribiškega carja. Kot v drugih podobnih društvih, imajo tako od nedelje tudi velenjski ribiči svojega carja. Ta častni naslov je pripadel Francu Ževartu.

Da ne bi kdo pomislil, da si Franc Ževart tega zvenečega naslova ni zaslužil, moramo napisati nekaj besed njemu v korist. Ribič je že trideset let. Uradno! Če je pred tem skrivoma lovil, seveda tega ob tako pomembnem trenutku ni priznal (povedal). Sam pravi, da je ulovil že več kot sto kilogramov rib. Verjamemo mu, da to ni ribiška, ker smo zvedeli, da lažjih rib od treh kilogramov sploh ne nosi domov, ampak jih vrže nazaj v vodo. Njegov največji dosežek je ulov pa je bil okrog sedemnajst kilogramov težak krap. Potegnili ga je iz velenjskega jezera.

Poročilo o delu društva od ustanovitve pa do danes je prebral predsednik Stane Planinc. Velenjsko društvo, ki ima nekaj več kot 300 članov, se lahko ponaša s tem, da si je med prvimi v Sloveniji utrl pot v športnem ribolovu v Sloveniji. Leta 1968 je društvo dobilo svoj prapor, pred petimi leti pa tudi enotna svečana oblačila.

Potem ko je Stane Planinc, ki je že od leta 1966 predsednik velenjskih ribičev, podal poročilo o delu društva, ki ga je popestril s kratko zgodovino o ribolovu, so podelili diplome za služnim članom.

Prejeli so jih: Ivan Fidej, Alojz Janežič, Karel Jerič, Ivan Mravljak, Jože Kotnik, Janko Lukman, Franc Miklavžina, Jože Vogler, Karel Zlodej, Karel Lah,

Franc Matjaž, Avgust Rop, Ivan Zvonar in Stane Planinc.

Nato je prišel za ribiče najslavnejši trenutek. Starešina kronanja Karel Zlodej je poklical pred tribuno Franca Ževarta in ga skupaj s predsednikom Stantom Planincem okronal za prvega carja velenjskih ribičev.

Potem ko je Franc Ževart, ribiški car, zaprisegal, je moral pokazati, da se tudi pijače ne ustraši. Sicer pa stari rek tako pravi, da riba trikrat plava: enkrat v vodi, drugič v olju in tretjič v vinu.

Po ustoličenju so se „podložniki“ seveda hoteli slikati in „njegovim veličanstvom“.

PO KOROŠKI

VOLILNE KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ IN AKTIVOV ZVEZE KOMUNISTOV DO 15. DECEMBRA

Sekretariat Medobčinskega sveta Zveze komunistov za Koroško je sklenil, da morajo osnovne organizacije in aktivni Zveze komunistov v občini Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec opraviti volilne konference do 15. decembra. Na teh konferencah bodo podrobno ocenili delo v zadnjem obdobju, naj bi pa bile volilne konference osnovnih organizacij in aktivov Zveze komunistov tudi mesto za poglobljeno analizo metod in oblik dela Zveze komunistov v občinah koroške regije.

POSVETI O UVELJAVLJANJU DELEGATSKIH RAZMERIJ

Te dni potekajo v okviru krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti na območju občine Dravograd posveti o uveljavljanju delegatskih razmerij. Posvetovanja sklicala Občinska konferenca SZDL, Občinski svet Zveze sindikatov. Izvršni svet Skupščine občine Dravograd. Udeleženci posvetovanj ocenjujejo delo del delegacij, soočajo pa se tudi s problemi, s katerimi srečujejo delegacije.

USPELO GOSTOVANJE ČLANOV SLOVENSKEGA PROSVENEGA DRUŠTVA „ZARJA“ IZ ŽELEZNE KAPLE V MEŽICI

Zadnjo soboto so v nabito polni dvorani Narodnega doma v Mežici nastopili člani Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ iz Železne Kaple. Moški pevski zbor, mešani pevski zbor in folklorna skupina so z uspešnim nastopom v Mežici obeležili 30-letnico zmage nad fašizmom, predstavili so tudi del kulturnih prizadevanj in ustvarjalnosti naše narodnosti skupno na avstrijskem Koroškem.

Knjižne novosti za mladino v knjižnici Velenje

Slikanice:

„Zlata slikanica“ - zbirka petnajstih slikanic, ki so jih izbrali otroci sami: Janko in Metka, Muca copatarica, Kdo je napravil Vidku srajčico, Pekarna Mišmaš, Rdeča kapica, Pepelka in druge.

Peroci E.: Modri zajec
Kovač P.: Klepetava želva
Manček M.: Pisano okno
Rodari G.: Pravljice po telefonu

Pravljice:

Makarovič S.: Kam pa kam, kosovirja?
Brenkov K.: Srebrna račka, zlata račka
Zagorski C.: Zimska zgodba

V zbirki „Sinji galeb“ so izšle štiri knjige:

Jarunkova K.: Brat molččega volka
Zidar P.: Glavne osebe na potepu
Linde G.: Beli kamen
Popovski G.: Bojan

V zbirki „Konjiček“ so izšle:

Schatter H.: Fotografiranje
Siefarth G.: Vesoljski poleti
Schatter H.: Gramofoni in magnetofoni
Graebner K.: Mikroskopiranje

V zbirki „Resnična zgodovina Divjega zahoda“:

Revolverši
Zlatokopi

Iz poučne literature:

Kunaver P.: Kažipot po nebu
Taman K.: Zakaj, zato v ekologiji
Bjedica D.: Moj prijatelj Bobi Fišer (v srbohrv.)
Allenson H.: Kako da postanem nogometaš (v srbohrv.)

Pri Mladinski knjigi je izšla še knjiga v dveh delih:

Fabricius J.: Kapitan Bontekoe in njegovi mornarčki.

Dingo ne mara muce

Imam psička, ki mu je ime Dingo. Je črne barve, imapa rjave tačke in črne oči. Okrog vratu ima rjav pas. Privezan je na verigi. Zunaj ima tudi majhno hišico. Vsak dan ga peljem na sprehod. Trikrat na dan mu dam jesti. Ko sem ga pripeljala od Arliča, je zelo cvilil. Ker ponoči močno laja, pogosto zbudi brata. Najbolj jezen je, kadar opazi muco. S sosedovim psičkom pa se rada stepeta.

Andrejka Arlič 3. raz.
Osnovna šola Škale

Z nekakšnim strahom so korakali nogometaši Rudarja v nedeljo na sredino igrišča; kot da bi slutili, da jih čaka prvi poraz v prvenstvu. Izguba točk prav gotovo ne bi bila tako boleča, če jim jih ne bi odvzel neposredni tekmelec za vrh lestvice.

V desetem kolu vzhodne conske nogometne lige je Rudar pred več kot 500 gledalci doživel prvi poraz proti mariborskemu Braniku, ki je zmagal s 3:1 (1:0).

Domačini so bili ves čas boljši nasprotnik in so neprestano ogrožali vrata gostov. Kljub številnim priložnostim – stativa Carlja v prvem polčasu, prečki Tataloviča in Andjerkoviča v drugem delu igre, domačim nogometašem ni uspelo več kot enkrat premagati gostujočega vratarja, ki je v nedeljo resnično dobro branil. Na drugi strani pa igralci Rudarja tudi z nekaj metrov niso znali zadeti Brankove mreže, razen Nedeljkičeva pri rezultatu 2:0 za Mariborčane. Gostom, ki so se večji del tekme branili, je s hitrimi protinapadi uspelo doseči tri gole.

Kljub porazu pa Rudar še vedno vodi z dvema točkama prednosti pred Branikom. V nedeljo, ko je na sporedu zadnje kolo jesenskega dela tekmovanja, bo Rudar gostoval v Bakovcih.

Poročili z nedeljske tekme pa moramo še nekaj dodati. V zadnjem času je namreč vse več posameznikov, ki si navijanja ne morejo zamisliti brez petard in raket. Tudi v nedeljo je nekaj posameznikov svoje nezadovoljstvo izražalo s tem, da je na igrišče metalo petarde in spuščalo v zrak rakete. Umirili so se šele, ko je sodnik zagrozil, da bo srečanje prekinil. Menimo, da bi bilo prav, če bi uprava Rudarja na nogometne tekme povabila tudi koga od miličnikov, da se v prihodnje podobne situacije ne bi več ponavljale.

Mladinci Šmartnega v republiškem finalu

Nogomet v Šmartnem ob Paki je dosegel še en izredno lep uspeh, ki je razveseljiv tudi zaradi tega, ker je nastal kot posledica dobrega in načrtnega dela z mladimi in ker kaže na to, da se nam za prihodnost tega priljubljenega športa v Šmartnem ni treba bati.

Mladinci Šmartnega so se uvrstili v finale pokalnega tekmovanja na področju Slovenije in s tem zabeležili svoj do sedaj največji uspeh. Finalno srečanje je bilo odigrano pretekli četrtek v Šmartnem, nasprotnik pa mladinska vrsta Slovana iz Ljubljane. Tokrat mladi nogometaši iz Šmartnega niso ponovili dobre igre, ki so jo prikazali na srečanjih tekmovanja v VCNL, zato so gostje slavili zmago 3:2. Čeprav je bila igra večji del enakovredna, so slovanci nekaj minut pred koncem srečanja dosegli zmagovit zadetek in s tem prejeli pokal Nogometne zveze Slovenije. Tako so mladi Šmarčani ostali tik pred pragom velike trofeje in morebitne uveljavitve tudi v medrepubliški nogometni areni. Prav gotovo pa je že sama uvrstitev v finale dosežek, vreden največje pohvale, dosežek, na katerega so lahko ponosni vsi ljubitelji športa v Šmartnem in v celotni naši občini.

Zato iskrene čestitke trenerju prof. Janku Gorjčniku ter igralcem Podjavoršku, Pusovniku, Vačunu, M. in V. Mandeljcu, Vrešu, Železniku, Ježovniku, Železniku, Krajncu, F. in R. Omladiču, Bricu, Golobu, Ermencu, Skoku, Hrenu in Zakrajšku.

J. Krajnc

● ROKOMET

Šesta zmagava Šoštanja

V predzadnjem kolu slovenske rokometne lige so Šoštanjčani doma premagali Branik iz Maribora z rezultatom 20:12 (11:5). Rokometaši Šoštanja so bili boljši nasprotniki in kljub

enakovrednemu začetku do rezultata 4:4 so goste povsem nadigrali s hitro in duhovito igro, ki je navdušila več kot 200 gledalcev. Izkazala sta se oba vratarja Slatinšek in Vajdl. Gole pa so dosegli Melanšek 7, Metličar 4, Skornšek in J. Vačovnik 2, Kompan, S. Vačovnik, Lesjak in Stvarnik po enega.

Šoštanjčani so znova na drugem mestu na lestvici s 13 točkami. Vodi pa zanesljivo s 6 točkami prednosti ekipa Šešira iz Škofje Loke.

Velenjčanke izgubile v Brežicah

Rokometašice Velenja so v Brežicah izgubile srečanje z domačinkami z rezultatom 20:15 (10:8).

Ves čas srečanja so bile domačinke boljše, tako da zmagala ni bila vprašanje.

Za Velenjčanke so zadetke dosegle le tri igralke: Pocaajtova in Podpečanova po 7 in Peterlinova enega.

Po 10. kolu so Velenjčanke 7. na lestvici z desetimi točkami, kolikor jih imajo tudi 6. uvrščene rokometnašice iz Izole in Šmarčanke, ki so na 5. mestu.

● ŠAH

Premagali Sl. Bistrice

V nadaljevanju slovenske šahovske lige so Velenjčani v 4. kolu premagali šahiste iz Slovenske Bistrice z rezultatom 5,5:4,5. V razburljivem in napetem srečanju so zmago zabeležili: Goršek in I. Hudomalova, remi pa so dosegli: Golob, Lipnik, Bukvič, Mandič, Jazbinskova in Kristan.

Velenjčani so na 9. mestu s 15,5 točke.

Ste že naročeni na tednik Naš čas?

– Zdjazide vsak petek – Cena je 2 dinarja – Letna naročnina je 80 dinarjev – Za inozemstvo 150 dinarjev – Tekoči račun št. 52800-601-21420 pri SDK podr. Velenje – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tisk Ljudska pravica, Ljubljana – Po mnenju sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 8.2.1974) se za NAŠ ČAS ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Dragocena točka

Moštvo Šmartnega nadaljuje s serijo dobrih iger v zadnjih kolih tekmovanja v SNL. V nedeljo so gostovali v Murski Soboti pri bivšem drugoligašu – Muri ter osvojili točko, s čimer so zadržali tretje mesto na tabeli.

Gostje niso respektirali renomiranega nasprotnika. Z borbeno igro v obrambi so uspešno odbijali napade igralcev Mure, s hitrimi protinapadi pa so si zlasti v 2. polčasu ustvarili več izrednih priložnosti za zadetek. Žal tokrat pri zaključnih strelah niso bili tako natančni, kot v nekaterih prejšnjih kolih. Čeprav so to domačini imeli nekaj priložnosti, velja pripomniti, da niso upravičili slovesa in so z doseženim rezultatom vsekakor lahko zadovoljni bolj kot gostje.

Šmartno je igralo v tej postavi: Filipovič, Železnik, Pokleka, Kompan, F. Podgoršek, A. Podgoršek, (Podvratnik), Omladič, Žalig (Dencič), Prašnikar, Hribernik, Benetek.

J. KRAJNC

IZREDNA UGODNOST!
SAMO
890 IN 990
DIN

ŽENSKI ZIMSKI PLAŠČ

V MARKETU »T« — GORENJE VELENJE

MARKET

gorenje

Gradbeno industrijsko podjetje »VEGRAD« Velenje

vzame v najem

PODNAJEMNIŠKO SOBO

s souporabo kopalnice in stranišča.

Sobo potrebujemo za miren zakonski par za dobo 6 mesecev.

Ponudbe pošljite na GIP »Vegrad« – kadr. splošna služba.

»DINOS« Ljubljana, poslovalnica Celje

objavlja

naslednje prosto delovno mesto:

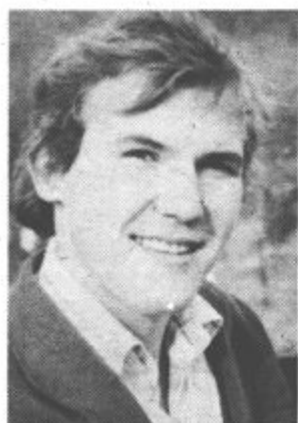
— ŠEFA SKLADIŠČA v Velenju

POGOJI: visoko kvalificiran ali kvalificiran delavec trgovske ali tehnične smeri, 5 let prakse, od tega vsaj tri leta na samostojnem delovnem mestu, moralno politična neoporečnost.

Nastop mogoč takoj ali po dogovoru.

Osební dohodek po samoupravnem sporazumu o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene vloge sprejema »DINOS« Ljubljana, poslovalnica Celje, Resljeva 8, v 15 dneh po objavi.

Oskar Žohar

Olga Škrubej

Dušan Zrimšek

Vojteh Miklavčič

Vinko Knejn

Mare Rošer

Bogdan Jeromel

Po poteh Štirinajste

Obiski dijakov iz Vrnjačke Banje

Letos okrobra so nas obiskali dijaki pobratene gimnazije iz Vrnjačke Banje. Dijaki naše šole so se jih zelo razveselili, vendar pa so se pri nas ustavili le kratek čas, ker so morali nadaljevati z začrtano potjo proti Bledu. V Velenju so si ogledali le tovarno gospodinjinske opreme Gorenje Velenje, pri družinah naših dijakov pa so imeli kosilo.

Čez nekaj dni pa je prispela v Velenje še posebna delegacija iz iste šole. Bilo jih je enajst, spremljala pa sta jih profesor in sekretar šole. Po pristrčnem sprejemu smo jih odpeljali na domove, da so se odpočili od napore vožnje. Popoldne smo jim razkazali mesto. Začuden pa so bili, da nimamo v Velenju mladinskega doma. Potem smo jih odpeljali na proslavo v novo halo, kjer jim je bilo zelo všeč, potem pa smo imeli ples na naši šoli.

Naslednjega dne smo imeli prosto, kar naj bi izkoristili za izlete v okolico. Žal pa nam je muhasto vreme delno prekrizalo načrte. Zvečer smo se dobili s profesorji naše šole na večerji pri Zajcu. Po večerji so imeli gostje zahvalni govor, izročili pa so nam tudi spominsko darilo.

Tudi mi smo jim poklonili skromno darilo. Potem je zavladalo ozračje, ki lahko zavlađa samo med dobrimi prijatelji. Imeli smo občutek, da se poznamo že zelo dolgo in ne samo dva dni.

Ko smo jih spremljali na avtobusno postajo, nam besede nikakor niso mogle z jezika, pa tudi ni bilo treba, ker so pogledi povedali vse.

Zopet se je rodilo nekaj čvrstih vezi prijateljstva, ki bodo ostale v spominu in upamo, da se bodo še dolgo obnavljale.

Mojca Bec

Na Graški gori so se med vojno odigrali zelo pomembni boji. Prav zato je danes imenujemo Gora jurišev. Tudi Štirinajsta divizija je šla preko Graške gore in imela tukaj nekaj hudih bojev. V spomin padlim žrtvam je na Graški gori spomenik. Dijaki rudarskega šolskega centra iz Velenja so se hoteli spomniti padlih žrtve, zato so se odpravili na Graško goro. Šli so po poti Štirinajste divizije. Mnogi, ki so se udeležili komemoracije na Graški gori, so bili tam prvič.

OSKAR ŽOHAR: Iz Velenja smo odšli na Graško goro, po isti poti kot leta 1944. Štirinajsta divizija. Pot je zelo zanimiva, vendar če pomislim, da so tu hodili premrženi borci, ki so imeli s sabo tudi ranjence, mi je kar hudo pri srcu. Sicer pa je na Graški gori zelo lepo. Mladi smo dolžni, da počastimo spomin padlim žrtvam, zato se mi zdi prav, da smo se odpravili na pot.

OLGA ŠKRUBEJ: Pot na Graško goro je zelo naporna, sploh če pomislim, da so bile ceste takrat, ko so po njih hodili partizani, zelo slabe. Hodili so tudi v hudi zimi in imeli s seboj ranjence. Drugače je na Graški gori zelo lepo. Od tu se vidi daleč na okoli in je prav škoda, da ni tukaj kakšne planinske postojanke. Prepričana sem, da bi se marsikdo odpravil sem.

DUŠAN ZRIMŠEK: Danes smo se odpravili na Graško goro z namenom, da se spomnimo vseh padlih junakov. Posebno

smo se spomnili tistih, ki so darovali svoja življenja na Graški gori. Tu smo ob spomeniku priredili komemoracijo. Mislim, da so podobna srečanja nujna. Le na takšen način si mi mladi lahko predstavljamo, v kakšnih težkih okoliščinah so se borili partizani, sploh če pomislimo, da smo prispeli mi na Graško goro precej izčrpani, partizani pa so hodili tukaj v hudi zimi.

VOJTEH MIKLAČIČ: Na Graško goro smo se odpravili, da bi obudili spomin na padle žrtve. Kljub temu da so današnje razmere mnogo lažje kot takrat, ko so tukaj hodili borci Štirinajste divizije, smo prišli na Graško goro zelo izčrpani. Tukaj je zelo lepo in bi bilo prav, da bi bila tukaj kakšna planinska postojanka. Graška gora je toliko prispevala za našo svobodo, da bi jo morali večkrat obiskati, pa tudi sicer je tudi zelo lepo. Od tod je zelo lep razgled.

VINKO KNEJN: Na Graško goro nismo šli po najkrajši poti, ampak po tisti kot leta 1944 Štirinajsta divizija. Pot je bila, kljub temu da je danes zelo lepo vreme, zelo naporna. Zato je prav, da padle junake počastimo na tak način. Le tako si lahko tudi bolje predstavljamo, v kakšnih težkih pogojih so živeli takrat partizani. Ljudje, ki žive tukaj, so jim veliko nudili, kljub temu da tudi sami niso imeli skoraj ničesar.

MARE ROŠER: Danes sem tretjič na Graški gori in se bom sem odpravil vedno, kadar bom imel možnost. Tukaj je zelo lepo, škoda pa je, da ni tukaj kakšne planinske postojanke. Graška gora je bila partizanom med vojno pravi dom. Tudi

ljudje, ki tu žive, so partizanom nudili vse, kar so imeli. Zdi se mi zelo pomembno, da se padlih junakov spomnimo s komemoracijo ob spomeniku na Graški gori.

BOGDAN JEROMEL: Danes sem prvič na Graški gori. Tu so bili med vojno hudi boji. Šli smo po poti iz Hude lukne. Pot je bila precej dolga in zelo naporna. Partizani pa so hodili

tukaj v hudi zimi. Na Graški gori pa je zelo lepo. To bi lahko zelo dobra izletna točka. Jaz bom še prišel sem.

Mladim je bilo na Graški gori zelo všeč. Zavedajo se, da morajo postati spomin padlim junakom, pa so jim ob takih priložnostih tudi manjši napor. Tudi sicer jim je bilo na Graški gori zelo všeč, ker je bilo, kljub lepemu vremenu, precej mrzlo, so si vsi želeli, da bi tukaj kakšna planinska postojanka

● NAŠ ZNANEC

Franjo Mašek

Zvedela sem, da stanuje v Šoštanju, nekje na Cankarjevi, Franjo Mašek, ki se je prvi v naši okolici pričel ukvarjati s snemanjem amaterskih filmov. Odločila sem se, da ga obiščem. Kmalu sem ugotovila, da ga Šoštanjčani resnično dobro poznajo, seveda mislim na Šoštanjčane, ki stanujejo v Šoštanju že dlje časa. Ustavila sem dva fantka in ko sem ju vprašala, če poznata Franja Maška, sta dejala: „Alj je to tisti stric, ki dela slike?“ Da, Franjo Mašek se amatersko ukvarja tudi s fotografijo.

Ko sem prišla, je ravnokar odhajal. V vrtec je hotel oditi slikati otroke. Slike rabi sin pri klubu OZN. Vseeno me je povabil v stanovanje. Povedal mi je, da se za snemanje in fotografijo zanima tudi njegov sin, čeprav hodi šele v sedmi razred osnovne šole. Zelo vesel je, kadar lahko očetu pomaga pri tem delu. Želel si je svoj fotoaparati, ki ga je letos tudi dobil za nagrado, ker je končal razred z odličnim uspehom. Tudi hčerka rada pomaga očetu. Je dijakinja pedagoške gimnazije v Celju, očetu pa služi kot napovedovalka v njegovih filmih. Tudi glasbo izbira. Ko ji človek prisluhne, lahko opazi, da je končala glasbeno šolo.

Franjo Mašek je prišel v Šoštanj pred enaindvajsetimi leti iz Banata, vendar je pravi Šoštanjčan. Sem je prišel kot monter prve faze elektrarne, ker pa mu je bil kraj všeč, imel pa je tudi možnost zaposlitve, je ostal tu. Njegova žena je prišla iz Hrvaške, zato uči Franjo Mašek svoje otroke, da so Jugoslovani. Šoštanj pa ima rad kot svoj rojstni kraj. Ko je bil še mladenič so ga imeli vsi zelo radi. Pravi, da je bilo takrat v Šoštanju še vse zelo domače. Ljudje so bili zelo gostoljubni in takšni so starejši Šoštanjčani še danes. Kar žal mu je, da tudi ta kraj ne slovi več po tem. Danes živi vsak zase in mu do družabnega življenja ni.

Franjo Mašek je najprej posnel film o Šaleški dolini. V njem pa je posebno pozornost posvetil mestu Šoštanju. O Šoštanju je dejal: „Res je, da to mesto nima nobene perspektive, vendar pa je to zgodovinsko mesto, saj o Velenju pravzaprav še sploh ni bilo sledu, ko je bil Šoštanj že mesto, zato bi morali poskrbeti, da bi se ohranil vsaj kot zgodovinsko mesto.“ S tem svojim filmom pa ni bil čisto zadovoljen, zato ga bo ponovil. Posnel je tudi tretjo fazo izgradnje elektrarne, snema pa tudi četrti. Pred kratkim je posnel film o velenjskem gradu. Film je dober, vendar pa je imel precej težav z besedilom, ki je v filmu skopano. O velenjskem gradu pravzaprav nikjer obširno ne

piše. Ta film mi je tudi zavrtel in sploh se nisem čudila, ko sem izvedela, da ga nameravajo na gradu odkupiti, saj je resnično zelo dober. Sicer pa je dejal, da sprašuje za nasvete največkrat preproste ljudi, ker želi, da so njegovi filmi takšni. Kljub temu, da ni imel časa, je pripovedoval o svojem delu, o svojih otrocih, vseskozi pa je to prepletal s ljubeznijo do mesta Šoštanja. V njem lahko spoznate pravega gostoljubnega Šoštanjčana, vendar sem se kljub vsemu morala posloviti, saj je bilo že precej pozno. Franjo je imel popoldne še službo v elektrarni, kjer dela kot kotlovski strojnik, slikati pa je moral še tudi otroke v vrtec. Ko sem odhajala mi je še povedal, da namerava posneti še film, v katerem bi predstavil Pusti grad in Graščino, posnel pa bo tudi Družmirje. Prepričan je, da so to takšne stvari, ki se ne smejo kar tako pozabiti. Ko posname kakšen film, je zelo zadovoljen, sploh se jalo, ko mu pri delu pomagata tudi sin in hči.

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

TO-MO-DI

uporablja se za peči in kotle od 4.000 do 100.000 Kcal/h

TOPLI MONTAŽNI DIMNIK Z GIBLJIVO KISLOODPORNO OGNJESTALNO ŠAMOTNO CEVJO

INFORMACIJE — STROKOVNI NASVETI:

MONTAŽNO INDUSTRIJSKO PODJETJE 61000 LJUBLJANA, OPEKARSKA 13 Tel. 22-113, 20-641, Telex 31420 YU KIP IN V VSEH PRODAJALNAH Z GRADBENIM MATERIALOM

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

GOSTINSKO PODJETJE

»PAKA« Velenje

VAM PRIPOROČA IN SVETUJE!

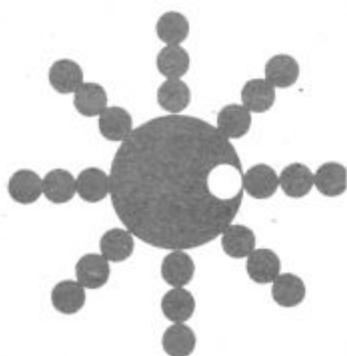
Ne zanemarite možnosti, ki vam jih nudi narava. Življenje posameznika je kratko, vaše telo pa rabi novih osvežitvev in moči. Zato smo se odločili, da vam pomagamo z nasveti za vaše dobro in zdravo počutje. Za ženski in moški spol, za mlado in staro, za prijatelje in znance priporočamo naravo, sveži zrak in mir.

Pojdite na kratke sprehode. Zapustite vaš dom, kadar vam to dopušča čas in si naberite novih spoznanj med prijatelji in znanci.

Zato vam priporočamo in svetujemo:

- pričinite redno obiskovati kinopredstave, razne kulturne razstave in športne prireditve
- pričinite redno kegljati
- zaplešite enkrat na mesec
- oglejte si enkrat na mesec barski spored
- enkrat na mesec pridite na klepet med prijatelje in znance.

Če vam bo to vse in drugo ugajalo, lahko tudi večkrat. VSE KAR JE ENOLIČNO, UTRUJA IN STARA ČLOVEKA.

hotel paka

● PISMA VOJAKOV

DRAGI VOJAKI!

Zelo veseli smo vaših pisem. Odločili smo se, da bomo pričeli v našem časniku posebno rubriko, v kateri bomo objavljali vaša pisma. Pišite nam o svojem delu, o spremenjenem načinu življenja. Prepričani smo, da bo to zanimalo vse naše bralce. Lepo pozdravljeni!

PISMO VOJAKA FRANCIJA DEBELAKA

Cel oktober sem bil na logorovanju, ko sem se vrnil v kasarno pa sem prelistal vse tri številke vašega časnika. Ko sem prebral članke v njem sem bil prav prijetno presenečen. V teh treh mesecih kar sem v vojski se je v Velenju zgodilo marsikaj novega, pa tudi kulturnih dogodkov ne manjka.

Posebno me je ganil sestavek o otvoritvi nove šole ob Kidričevi cesti. Tudi intervjuji z mladimi potrjujejo, kako je bila ta šola potrebna. Tudi jaz jim želim, da bi se v njej dobro počutili.

V vašem časopisu je veliko zanimivega branja in ga radi prebirajo tudi drugi slovenski fantje, pa čeprav niso iz Velenja.

Ob koncu vas lepo pozdravljam in želim, da bi lahko še naprej prebiral tako dober časopis. Franci Debelak